

Sa partighedda *bi*

Custa partighedda *bi* tenet vàrias funtziones e si cumporat comente unu pronùmene. A dae in antis a una vocale s'apòstrofat.

- Cumplementu indiretu:

significadu: *cun issu/a; cun issos/as...*

pregunta: *A b'andas cun issu?*

Risposta: *no, no b'ando* (no! no ando **cun issu**)

significadu: *subra de issu/a; subra de issos/as...*

pregunta: *A bi podes contare subra de issu?*

Risposta: eja, deo **bi** potzo contare

- pronùmene dimustrativu

In sos verbos comente *pensare, creere, contare, intrare, essire...* chi sunt sighidos dae sas prepositziones *a; in*.

Pregunta: *Pensende bi ses a cussu chi t'apo naradu?*

Risposta: *Eja, bi so pensende*

Pregunta: *A bi crees in Deus?*

Risposta: *Eja, deo bi creo*

Pregunta: *A bi crees a sos partidos políticos?*

Risposta: *No, non bi creo*

Pregunta: *A bi ses resèssidu a essire?*

Risposta: *Eja! Bi so resèssidu*

Pregunta: *Tue bi pensas a sa chena?*

Risposta: *Eja! Bi penso deo*

- Avèrbiu de logu

significadu: *inoghe, in cue, in cudd'ala...*

Pregunta: *A b'andamus a S'Alighera?*

Risposta: *Eja, bi bèngio cun praghere*

Pregunta: *A bi la faghes a bènnere a inoghe cras a mangianu?*

Risposta: *Eja! Giai bi la fatzo*

- Afortigamentu de sos verbos

chèrrere + bi: indicat sa netzessidade pro fàghere carchi cosa.

es. Pro leare a manu custa pedra **bi cherent** duas personnes

Pònnere + bi: indicat sos fatores chi pertocant su tempus.

es. Cantu **bi cheret** dae inoghe a su mare?

Fàghere + bi: indicat su cuntzetu de su verbu resessere/*arrenèschere*.

es. Deo non **bi la fatzo** a bènnere a bìdere s'ispetàculu.

Intrare + bi: indicat una relazione de pertinèntzia, de referèntzia. Est impreadu finas in sensu negativu, mescamente in s'espressione: *non b'intrat nudda!*

es. Ite **b'intrat** su tenore sardu cun s'ispiritualidade?

Sa partighedda *nche*

comente avèrbiu de logu e cheret nàrrere: inoghe, in cue, dae inoghe, dae in cue.

Esempros:

1. Luisa est andada a su ristorante e **nch'est** essida cuntenta. (**dae in cue**)
2. Luisa si **nch'est** andada (**dae inoghe o dae in cue**)
3. Deo **nche** so bènnidu duas bortas (**inoghe**)
4. Non **nche** so torradu prus! (**in cue**)

Sa partighedda *nde*

Comente cumplementu indiretu e cheret nàrrere: de issu/a, de issos.

Esempros:

1. No isco nudda de Gustav Klimt ma **nd'apo** intesu faeddare (**de issu**)
2. Apo bidu una fèmina pranghende e **nd'apo** àpidu sa làstima (**de issa**)
3. Apo lèghidu paritzos contos ma mi **nd'ammento** isceti unu! (**de issos**)

Comente pronùmene dimustrativu e cheret nàrrere: de custu/a, de custos/as.

Esempros:

1. Apo iscritu s'istatutu de s'assòtziu, nara·mi ite **nde** pensas? (**de custu**)
2. Apo comparadu custas botes noas, nara·mi ite **nde** pensas? (**de custas**)

Comente partitivu e indicat una parte de una cantidad o nudda (zero)

Esempros:

1. de totu sa sìndria chi b'aiat in su mercadu, **nd'apo** isseberadu isceti duas!
2. Cun totu sos errores chi podia fàghere, **nd'apo** fatu isceti unu!

3. De cuddos pabassinos **nd'**apo mandigadu pagos
4. L'apo naradu a Giuanne chi tempus non **nd'**apo
5. De cuddu casu non **nd'**apo prus!

Cando non s'impreat:

Sa partighedda *nde* non si impreat cando si faeddat de sa cantidade totale. In custu casu est pretzisu a impreare sos pronùmenes *lu la los las*

Esempros:

pregunta: Leados los as sos pratos?

Risposta: Eja! Los apo leados

Si sa cantidade de sas cosas e personnes est zero, s'agetivu concordat cun su nùmene sostituidu dae *nde*

Esempros:

pregunta: Cantos libros t'as lèghidu? E comente fiant?

Risposta: **Nd'**apo lèghidu paritzos, interessantes e malos (de libros)

Sa partighedda *nde* s'impreat finas in forma pleonàstica:

Esempros:

1. de libros **nd'**apo lèghidu meda!
2. Oe de traballu **nd'**apo fatu meda!
3. Oe sa segretària **nd'**at bidu paga de gente